

Kielikoulutus yhteiskunnallisena kysymyksenä

Sari Pöyhönen ja Taina Saarinen
Soveltavan kielentutkimuksen keskus
Kielikoulutuspolitiikan verkosto
Jyväskylän yliopisto

<http://www.jyu.fi/kieliverkosto>

Yhteiskunnan kielitarpeet

- ▶ Kansallisilla kielillämme vähäistä käyttöä kansainvälisessä kommunikaatiossa
- => kieltenopetuksen tarvetta ei ole Suomessa yleensä tarvinnut perustella, mutta
 - vieraiden kielten opetus vähenee
 - maahanmuuttajakielen näkymättömiä kielikoulutuksessa
 - äidinkielen ja vieraiden kielten kytkös koulutuksessa heikko

=> Tällä on kolmenlaisia vaikutuksia kielikoulutukseen

Yhteiskunnan kielitarpeet (jatkuu)

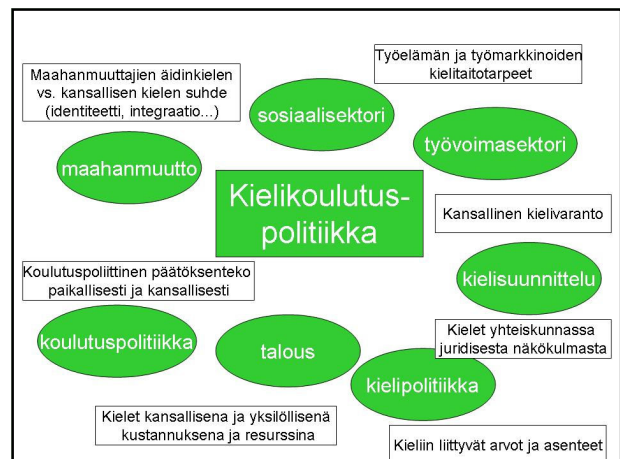
1. Talouden globalistuminen asettaa paineita monipuoliselle kansalliselle kielitaitovarannolle
 - Erityisesti itämaiset kielet (kiina, japani) ja venäjä
2. Maahanmuutto jatkuvassa kasvussa
 - Avoimempi maahanmuuttopolitiikka;
 - Maahanmuuttajien ensikielien vs. kansalliskielet!
3. Englannin asema vahvistunut monilla elämänalueilla
 - Ks. Leppänen & Nikula (toim.) Kolmas kotimainen (2008)

Tilastoja ja arvioiteja

Tilastokeskus 31.12.2007		Valtioneuvosto 2007	
Väestö	Yht. 5 300 484	pohjoissaame	1 378
	Ulkom. 132 708	Inarin saame	258
<i>suomi</i>	4 836 183	Koltan saame	337
<i>ruotsi</i>	289 596	suomalainen viittomakieli	5 000
<i>saame</i>	1 777	suomenruotsal. viittomakieli	200
venäjä	45 224	jiddiš	200
viro	19 812	romani	14 000
englanti	10 589	vanhavanäläiset	2 500 – 5 000
somali	9 810	tataarit	800
arabia	8 119	karjalaiset	5 000

Kielipolitiikka, kielisuunnittelu, kielikoulutuspolitiikka?

- ▶ Kielikoulutuspolitiikka perinteisesti hahmotettu koulutuspolitiikan ja kielipolitiikan väliin
- ▶ => Koulutuspolitiikan tarpeet ja tavoitteet sanelevat myös kielikoulutuspolitiikan perusteita
- ▶ => kielikoulutuspolitiikka yhtäältä koulutuspoliittisessa tavoitteenasettelussa ja toisaalta kielisuunnittelun ja kielipolitiikan vaatimuksiin vastaamassa

Tämänhetkiset tutkimusintressimme

- ▶ Monikielisyys (kielikoulutus-)politiikassa
- ▶ Kielikoulutus ja kansainvälistyminen
- ▶ Korkeakoulutus, globalisaatio ja kielet
- ▶ Kielikoulutus paikallisena politiikkana
- ▶ Maahanmuuttajien kielikoulutus ja integraatio
- ▶ Opettajaprofessio osana kielikoulutuspolitiikkaa

Mitä me olemme?

- ▶ SOLKI:
 - Kielitaidon arviointi
 - Kielenoppimisen ja -opetuksen tutkimus
 - Monimediaiset, monikieliset ja monikulttuuriset oppimisympäristöt
 - Kielen ja identiteetin tutkimus
 - Maahanmuuttajien ja kielivähemmistöjen tutkimus
 - Poliittikadiskurssien tutkimus

Yhteistyötarpeemme

- ▶ Kielikoulutuksen vaikuttavuus?
 - Yhteiskunnallinen ja taloustieteen tutkimus
- ▶ Kielipolitiikka ja kielikoulutuspolitiikka
 - Poliittikan tutkimus
- ▶ Yhteiskunta, kieli ja kansalaisuus?
 - Yhteiskuntatieteet
- ▶ Tilastot kertovat yksikielisyydestä
 - Tilastotieteet
- ▶ Kielikoulutuspolitiikan historialliset ulottuvuudet?
 - Historiantutkimus
- ▶ => Kielikoulutus on yhteiskunnallinen, monitieteinen kysymys

Tulossa

- ▶ helmi-/maaliskuussa 2010 äidinkielten päivä
 - Yhteistyössä Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen kanssa
 - Teemana koulutus
- ▶ 7.-10.6. 2010 kansainvälinen konferenssi "Language Education Policy for a Globalized World" (Soveltavan kielentutkimuksen 28. kesäkoulu)

Miten jatkossa?

- ▶ Työryhmiä esim.
 - ETMU-päivät 22.-23.10. 2009?
 - AFinLA 12.-13.11. 2009
 - Kasvatustieteen päivät 26.-27.11. 2009
 - Sosiologipäivät maaliskuussa 2010
 - Kites lokakuun lopulla Kouvolassa (kieliteknologia, kääntäminen, kielenopetus)
 - Kielikeskuspäivät (kahden vuoden välein toukokuussa)
 - Peda-forum
 - Hallinnon tutkimuksen päivät
 - kuntatutkuspäivät